

**Predlog nagovora ministrice na proslavi ob dnevu upora proti okupatorju
Celje, 24. april 2018**

Spoštovani župan Mestne občine Celje Bojan Šrot,
predsednik Policijskega veteranskega društva Sever za celjsko območje Milan Urbanček,
predsednik Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo Celje Darko Sevšek,
predsednik Združenja borcev za vrednote NOB Celje Marijan Petan,
cenjeni veteranke in veterani,
dragi gostje, dame in gospodje.

V čast mi je, da vas danes kot ministrica za notranje zadeve v vlogi slavnostne govornice lahko nagovorim ob prihajajočem državnem prazniku, dnevu upora proti okupatorju. To je dan, ko se spominjamo prelomnih dogodkov v zgodovini slovenskega naroda pred 77-imi leti. Prepričana sem, da se moramo dejanj naših prednikov spominjati ne le z nostalgijo in v luči zgodovinskih dejstev, temveč tudi skozi prizmo pomembnega dejstva, da danes živimo v samostojni državi Republiki Sloveniji.

Zavedati se moramo, da je bil poziv k oboroženemu uporu proti okupacijskim silam na slovenskem ozemlju ne samo pogumno in občudovanja vredno dejanje, temveč predvsem domoljubno dejanje, ki je temeljilo na narodni zavednosti, trdni odločenosti in človekovi neuničljivi želji po svobodi. Prav slednje, torej neizmerna želja po svobodi, ki je nenazadnje lastna vsakemu bitju, je bilo najmočnejše gonilo v boju proti okupatorju. Ni dvoma, da je pot oboroženega upora tista najtežja, trda in neizprosna in da je pasivni pristanek na dane, ali če hočete, vsiljene razmere morda lažja, preprostejša ali oportuna izbira. Vendar zdrava kolektivna narodova zavest na to ne more nikoli in nikdar pristati – v hrepenenju po svobodi nobena ovira ni previsoka in noben sovražnik premočan in preštevilčen. V narodu in njenem slehernem posamezniku je vgrajena neopisljiva skupna moč, ki ga v najbolj temačnih časih zatiranja in ponižanja žene naprej, veleva srdit boj ne glede na ceno – tudi za ceno življenja. Kajti cilj je za vse samo en, svetel in plemenit.

Taka miselnost, ki je, kot si lahko mislimo, prevevala naše rojake med drugo svetovno vojno, je slovenski narod ponovno definirala in utrjevala. Tudi na Celjskem. Nemška okupacijska oblast s svojo nacistično politiko, poskusom nacionalnega uničenja in izbrisa Slovencev je tu naletela na močnega nasprotnika. Nasprotnika, ki sta ga utemeljevala patriotizem in narodna zavest in ki je obenem združeval ljudi različnih svetovnonazorskih pogledov in političnih prepričanj. Štiri vojna leta je na Celjskem zaznamovalo neusmiljeno preganjanje, kruto nasilje in maščevanje okupatorja ne samo nad člani odporniškega gibanja, ampak tudi nad njihovimi družinami in celo otroci. Zgodbe o ukradenih otrocih, javnem sramotenju, zloglasnem Starem piskru in deportacijah so se neizbrisljivo vtisnile v vaš in naš spomin. Kljub temu razmaha osvobodilnega gibanja ni bilo mogoče zaustaviti z ničemer - ne z

ustrahovanjem ne s kaznovanjem. Mamljivi vonj po svobodi je bil premočan in konec vojne morije so prebivalci Celjskega pozdravili s pomladnim cvetjem in veseljem.

Danes, po več kot sedmih desetletjih se nam zdi povsem samoumevno, da živimo v državi, v kateri smo svobodni v mislih in dejanjih, v kateri je slovenščina uradni jezik in nas bogati raznolika slovenska kultura. Vendar današnja samostojna Slovenija ni naključje, ni neka danost ali slučajno dejstvo. Je tudi rezultat narodnozavednega delovanja in upora proti nacifašizmu naših prednikov, njihovih hrepenenj, predanosti in žal premnogih žrtev. Njihove želje, ki so jih najprej izgovarjali potihoma in previdno, ter sprva plahe ideje o lastni državnosti so po več desetletjih le dosegle vrh in se nato jasno izoblikovale v zahtevo po samoodločbi. Narodovo valovanje konec 80-ih let prejšnjega stoletja je bilo namreč nedvoumen znak, da je nekega obdobja nepreklicno konec. Načelo, po katerem ima narod pravico do lastne države, smo nato uporabili preudarno in odgovorno ter z ustavnim zakonom za uresničitev Temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Slovenije izpolnili dolgoletne sanje o lastni državi. Žal so tudi to obdobje naše zgodovine nato zaznamovale žrtve. Vi, veteranke in veterani, to še predobro pomnite v svojih srcih. In prav je tako – spomine na pretekle dogodke je treba ohranjati, se iz njih učiti, a se z njimi tudi realno soočiti in jih objektivno predajati naslednjim generacijam ter jih tako postopoma vgraditi v našo skupno zavest in narodovo zgodovino.

Spoštovani,

slovenski narod je prehodil dolgo pot, na kateri se je znašel pred težkimi in pomembnimi odločitvami in preizkušnjami. Pa vendar nam je uspelo in največji uspeh vidim predvsem v tem, da danes v svoji državi lahko neovirano, neodvisno in ponosno gradimo svojo narodno samozavest ter utrjujemo skupno in posameznikovo identiteto. Eden prvih pogojev za to pa je dejstvo, da živimo v varni državi. Res je, Evropa se v zadnjih letih sooča z varnostnimi izzivi, ki jih prej ni poznala, in naše širše varnostno okolje je potrjeno hitrim in korenitim spremembam. A kljub temu Slovenija ostaja varna in ne pozabimo - varnost je tudi človekova pravica, zato jo bom kot ministrica za notranje zadeve vselej zagovarjala in zagotavljala po svojih najboljših močeh. Le v varnem okolju namreč lahko vznikajo nove ideje in drzne zamisli, edino varno okolje je lahko ustvarjalno in omogoča brezskrbni osebni razvoj slehernega posameznika ter posledično vključujoče in odprte slovenske družbe. Take družbe, v kateri bo vedno prostor za vrednote in načela, ki so gnali zavedne Slovenke in Slovence pred sedmimi desetletji in posredno postavili prve temelje tudi naši današnji samostojnosti.

Spoštovani člani Policijskega veteranskega društva Sever za celjsko območje, iskreno se vam zahvaljujem za organizacijo današnje proslave, vsem skupaj pa želim prijetno praznovanje 27. aprila, dneva boja proti okupatorju.

Hvala.